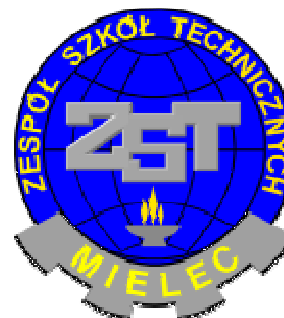

Zespół Szkół Technicznych
ul. Kazimierza Jagiellończyka 3
39-300 Mielec
Centrala: 017 788 13 10
zst@zstmielec.pl

SZKOLNY PROGRAM WSPIERANIA UZDOLNIEŃ I ZAINTERESOWAŃ UCZNIÓW

Rok szkolny 2009/2010

AUTORZY:
mgr Danuta Muszyńska
mgr Krystyna Golba
mgr Alicja Grzesik

I. CHARAKTERYSTYKA PROGRAMU

Jednym z głównych zadań szkoły jest taka organizacja procesu rozwojowego uczniów, która pozwala na rozpoznawanie i harmonijny rozwój ich uzdolnień.

Realizacja tego zadania wymaga podjęcia wielu przedsięwzięć stymulujących rozwój naszych uczniów, wzbogacających ich w obszerny zasób wiedzy i umiejętności umożliwiając tym samym odniesienie sukcesu.

W tym celu opracowany został program, skierowany do uczniów wykazujących określony rodzaj zdolności, realizowany w całym cyklu kształcenia i przez wszystkich zaangażowanych w rozwój dziecka.

II. PODSTAWA PRAWNA

1. Art. I pkt. 6 Ustawy o systemie oświaty z dn. 07.09.1991 r. z późniejszymi zmianami.
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobów przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad (Dz. U. Nr 13, poz. 125)
3. Rozporządzenie MENiS z dnia 9 kwietnia 2002 r. w sprawie zasad i warunków prowadzenia działalności innowacyjnej i eksperymentalnej przez szkoły i placówki (Dz. U. Nr 41, poz. 362)
4. Rozporządzenie MENiS z dnia 19.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu udzielania zezwoleń na indywidualny program lub tok nauki oraz organizowanie indywidualnego programu lub toku nauki (Dz.U. nr 3 z 2002r., poz. 28)
5. Rozporządzenie MEN z dn. 21.05.2001 r. w sprawie ramowego statutu publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz. U. nr 6, poz. 624 z późniejszymi zmianami).
6. Rozporządzenie MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz.U. z dnia 29.01. 2003).
7. Rozporządzenie MENiS z dnia 10 listopada 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania i wypłacania stypendium ministra za osiągnięcia w nauce oraz stypendium ministra za wybitne osiągnięcia sportowe.

III. CELE PROGRAMU

1. Udzielenie uczniom pomocy w odkryciu ich uzdolnień i zainteresowań.
2. Stymulowanie właściwego rozwoju zdolności i zainteresowań w obszarach:
  - a) przedmiotowym (wszystkie przedmioty nauczane)
  - b) artystycznym(teatralnym, plastycznym, muzycznym , filmowym, fotograficznym)
  - c) krajoznawczo- turystycznym,
  - d) sportowym,
  - e) dziennikarskim,
  - f) społecznym.
3. Stworzenie uczniom zdolnym wszechstronnych warunków indywidualnego rozwoju twórczego myślenia, zainteresowań i uzdolnień.
4. Rozwijanie umiejętności samooceny, wnioskowania i planowania własnego rozwoju.
5. Kształtowanie ucznia kreatywnego i o szerokich horyzontach umysłowych.
6. Promowanie uczniów zdolnych na terenie szkoły, i w środowisku poza szkolnym.

IV. SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU

1. Powołanie Szkolnego Zespołu ds. Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów (SZWUI ZU) i określenie jego zadań.
-

Za realizację programu odpowiedzialni są:

- Dyrektor szkoły,
- Koordynator SZWUIZU,
- Lider SZWUIZU,
- Pedagogzy,
- Przewodniczący zespołów przedmiotowych,
- Wychowawcy klas,
- Nauczyciele poszczególnych przedmiotów,
- Samorząd uczniowski,
- Rodzice.

Zadania dyrektora:

- stwarzanie nauczycielowi możliwości pogłębiania swej wiedzy w zakresie pracy z uczniem uzdolnionym,
- współpraca z koordynatorem, liderem oraz SZWUIZU,
- wzbogacanie oferty zajęć pozalekcyjnych,
- zapewnienie warunków do realizacji programu.

Zadania koordynatora:

- zapewnianie optymalnych warunków pracy z uczniami zdolnymi,
- pozyskiwanie funduszy na podejmowane zadania,
- promowanie nauczycieli podejmujących pracę z uczniami uzdolnionymi i osiągającymi wyróżniające efekty swojego działania np. przez:
  - zwiększenie dodatku motywacyjnego
  - nagrody
  - listy gratulacyjne
- współpraca z liderem i SZWUIZU,
- współpraca z organizacjami wspomagającymi szkołę w działaniach skierowanych na wspieranie uzdolnień i zainteresowań,
- organizowanie warunków do udziału w konkursach i koordynowanie pracy z uczniem, którego nieobecność na zajęciach miała związek z udziałem w konkursach, zawodach, itp.

Zadania lidera:

- współpraca z dyrektorem, koordynatorem oraz SZWUIZU,
- aktywne uczestniczenie w pracach Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów,
- opracowanie w ramach zespołu projektu Szkolnego Programu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów,
- opracowanie i aktualizowanie oferty zajęć pozalekcyjnych na, których młodzież może rozwijać swoje zainteresowania i uzdolnienia oraz przekazanie ich wszystkim wychowawcom klas,
- zamieszczanie na tablicach ogłoszeń ofert zajęć pozalekcyjnych dla uczniów w danym roku szkolnym,
- opracowanie i ewaluacja programu,
- doprowadzenie do przyjęcia przez Radę Rodziców i Radę Pedagogiczną projektu programu do realizacji,

- koordynowanie działań związanych z pozyskiwaniem pomocy materialnej dla uczniów uzdolnionych,
- bieżące informowanie nauczycieli i uczniów o aktualnych działaniach szkoły i środowiska w zakresie rozwijania uzdolnień,
- propagowanie wśród grona pedagogicznego idei wspierania uzdolnień uczniów i pozyskanie nauczycieli chętnych do współpracy,
- tworzenie klimatu sprzyjającego aktywnemu wspieraniu uzdolnień,
- tworzenie bazy uczniów uzdolnionych oraz zamieszczanie ich osiągnięć na szkolnej stronie internetowej,
- promocja uczniów zdolnych,
- tworzenie bazy nauczycieli realizujących program Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów.

Zadania pedagogów:

- uczestniczenie w pracach Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów,
- opracowanie szkolnych narzędzi rozpoznawania uzdolnień młodzieży,
- opracowanie i ewaluacja programu SZWUIZU,
- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną oraz z nauczycielami w diagnozowaniu uzdolnień i udzielenia im wsparcia,
- przeprowadzenie lub zorganizowanie warsztatów dla Rady Pedagogicznej na temat rozpoznawania i rozwijania uzdolnień uczniów,
- rozpoznawanie sytuacji życiowych ucznia zdolnego, a w razie potrzeby objęcie go odpowiednią formą pomocy,
- stwarzanie wszystkim uczniom warunków do korzystania ze zorganizowanych form pomocy pedagogicznej i psychologicznej,

Zadania przewodniczących zespołów przedmiotowych:

- aktywne uczestniczenie w pracach Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów,
- zbieranie informacji dotyczących uczniów zdolnych od nauczycieli i przekazywanie ich liderowi SZWUIZU,
- informowanie o konkursach różnego szczebla organizowanych przez inne placówki – ogłoszenia, reklama, pomoc w przygotowaniu,
- gromadzenie dokumentacji o sukcesach szkolnych i pozaszkolnych uczniów z danej grupy przedmiotów

Zadania wychowawcy:

- aktywne uczestniczenie w pracach Szkolnego Zespołu Wspierania Uzdolnień i Zainteresowań Uczniów
- zebranie informacji (wywiad, ankieta) na temat zainteresowań i osiągnięć uczniów rozpoczynających naukę w ZST,
- gromadzenie dokumentacji o sukcesach szkolnych i pozaszkolnych ucznia w trakcie nauki w naszej szkole,
- stały kontakt z pedagogiem szkolnym, jeśli wymaga tego sytuacja ucznia,
- przekazywanie przewodniczącemu zespołu przedmiotowego zgromadzonych i przeanalizowanych kart zainteresowań i osiągnięć uczniów,
- informowanie uczniów o ofercie zajęć pozalekcyjnych i miejsc pogłębiania wiedzy i rozwoju zainteresowań na terenie szkoły,
- przekazywanie kart nominacji do przewodniczącego danego zespołu przedmiotowego,
- współpraca z rodzicami uczniów objętych programem.

Zadania nauczycieli:

- realizacja na zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych form pracy ujętych w programie,
- aktywne poszukiwanie najskuteczniejszych form i metod pracy z uczniem zdolnym, możliwych do zastosowania w warunkach funkcjonowania szkoły i stosowanie tych metod,
- umożliwienie uzupełnienia zaległości z przedmiotu wynikłych z przyczyn niezależnych od ucznia takich, jak: udział w konkursach, zawodach, itp.
- przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach uczniów w jego przedmiocie wychowawcy klasy i liderowi SZWUIZU,
- diagnozowanie zespołów klasowych dokonywane pod kątem uzdolnień uczniów i przekazywanie ich wyników wychowawcy klasy i liderowi SZWUIZU,
- przekazywanie kart nominacji do przewodniczącego danego zespołu przedmiotowego oraz przekazanie informacji wychowawcy klasy,
- utrzymywanie wysokiego poziomu wymagań, wskazywanie dodatkowych źródeł wiedzy;
- zachęcanie do udziału w konkursach, zawodach, turniejach, itp.,
- wspieranie i motywowanie ucznia do ciągłego rozwoju.

Zadania opiekuna ucznia zdolnego:

- współpraca z wychowawcą ucznia, pedagogiem, innymi nauczycielami ucznia oraz jego rodzicami (opiekunami prawnymi) w celu zapewnienia mu prawidłowego rozwoju zainteresowań i uzdolnień,
- przygotowywanie ucznia do udziału w konkursach, olimpiadach, zawodach, przeglądach itp.,
- przekazywanie wychowawcy oraz liderowi informacji o podjętych i zrealizowanych zadaniach oraz uzyskanych osiągnięciach,
- promowanie ucznia i jego osiągnięć na terenie szkoły i poza nią.

Zadania SU:

- promocja uczniów zdolnych w środowisku uczniowskim,
- organizowanie imprez wspierających i promujących uczniów zdolnych (np. festiwal lub galeria talentów).

Zadania rodziców:

- wspieranie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień,
- utrzymywanie współpracy z wychowawcą i nauczycielem opiekunem,
- pozyskiwanie sponsorów,
- pomoc w organizacji wyjść i wyjazdów,
- udział w promocji uczniów.

2. Narzędzia stosowane do wyłaniania uczniów zdolnych:

- Przegląd dokumentacji każdego ucznia przez wychowawcę pod kątem osiągnięć, zainteresowań i uzdolnień
- Obserwacja ucznia
- Ankieta dla rodziców
- Ankieta dla ucznia
- Rozmowy z uczniami i rodzicami
- Rozmowy z nauczycielami
- Analiza wyników nauczania i testów diagnostycznych
- Karta nominacji

3. Procedury włączania uczniów do programu:

1. Wyszukanie uczniów uzdolnionych wg wyżej wymienionych kryteriów.
2. Uświadomienie uczniowi posiadanych predyspozycji.
3. Rozmowa z uczniem i jego rodzicami-opiekunami na temat udziału w Programie.
4. Ukierunkowanie działań ucznia i motywowanie do rozwijania zainteresowań i zdolności.
5. Przydzielenie uczniowi opiekuna naukowego, artystycznego lub trenera.
6. Wpisanie na listę uczniów zdolnych.
7. Uczestnictwo uczniów w różnych formach zajęć oferowanych na terenie szkoły i poza nią.

4. Procedury identyfikacji i klasyfikowania uczniów zdolnych:

1. Uczniowie przejawiający uzdolnienia w poszczególnych dziedzinach mogą zostać wytypowani do programu przez wychowawcę klasy lub nauczyciela uczącego na podstawie karty nominacji (załącznik nr1), którą zobowiązani są dostarczyć do przewodniczącego danego zespołu przedmiotowego w celu ustalenia formy pracy z uczniem zdolnym.
2. Do 20 września danego roku szkolnego wychowawca zobowiązany jest przedstawić aktualną ofertę zajęć pozalekcyjnych umożliwiających rozwój zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz poinformować ich, iż harmonogram tychże zajęć zamieszczony będzie na tablicach ogłoszeń i tablicach.
3. Zainteresowani uczniowie danymi zajęciami pozalekcyjnymi i kołami zainteresowań będą mieli możliwość dokonywania zapisów do końca września danego roku szkolnego u nauczycieli prowadzących zajęcia oraz kółka pozalekcyjne.
4. Uczeń wybitnie uzdolniony na wniosek nauczyciela uczącego lub wychowawcy w konsultacji z rodzicami może ubiegać się o indywidualny program lub tok nauki.
5. Na koniec każdego semestru w danym roku szkolnym opiekunowie poszczególnych kół zainteresowań oraz zajęć pozalekcyjnych przekazują informację do Lidera SZWUIZU dotyczące osiągnięć poszczególnych uczniów w danych dziedzinach.
6. Systematyczne przekazywanie informacji zwrotnej wychowawcy, nauczycielom i rodzicom.
7. Monitorowanie przebiegu programu przez SZWUIZU.

5. Formy pracy z uczniem zdolnym:

Podczas lekcji (L):

- indywidualizacja pracy podczas lekcji,
- stosowanie aktywizujących metod nauczania,
- poszerzanie treści programowych i pozaprogramowych,
- wdrażanie do roli lidera zespołu i asystenta nauczyciela,
- dodatkowe zadania, ćwiczenia,
- projekty uczniowskie,
- referaty, wykorzystujące literaturę przedmiotu,
- formułowanie ciekawych problemów,
- stawianie wyzwań,
- kształcenie ucznia twórczego.

Podczas zajęć pozalekcyjnych (PL):

- koła zainteresowań,
- przedmiotowe zajęcia pozalekcyjne,
- wykorzystanie technologii informacyjnych oraz szczególnych zainteresowań uczniów w dziedzinie informatyki do przygotowania pomocy dydaktycznych dla nauczycieli oraz różnych opracowań dotyczących życia szkoły,
- kontaktowanie się z osobami lub instytucjami wspierającymi rozwój ucznia zdolnego,
- wycieczki dydaktyczne, obozy naukowe, lekcje muzealne, zajęcia krajoznawcze,
- specjalistyczne zajęcia pozaszkolne.

Podczas konkursów (K):

- organizowanie konkursów i zawodów wewnątrzszkolnych i międzyszkolnych,
- opieka nad uczniami przygotowującymi się do zawodów, olimpiad, przeglądów i konkursów pozaszkolnych.

Wspólne:

- realizacja projektów edukacyjnych (L + PL)
- kształcenie wielopoziomowe w codziennej praktyce szkolnej (L+ PL)
- wykorzystywanie w pracy indywidualnej pomocy dydaktycznych i publikacji naukowych stosownych do poziomu zainteresowań ucznia (L + PL + przygotowanie do K)
- przygotowywanie dodatkowych zadań dla uczniów zdolnych
- wycieczki, obozy edukacyjne (L + PL),
- spotkania z osobowościami świata nauki, polityki, sportu, w szczególności z udziałem absolwentów szkoły (L + PL).

Inne:

- wymiana uczniów międzyszkolna,
- wymiana uczniów międzynarodowa,
- indywidualny program lub tok nauki.

6. Procedury promocji:

Promocja uczniów:

- Informowanie na bieżąco szkolnej społeczności o sukcesach ich koleżanek i kolegów na lekcji wychowawczej oraz przez radiowęzeł lub telebimy.
- Nagradzanie uczniów zgodnie z Wewnątrzszkolnym Systemem Oceniania.
- Publikowanie nazwisk laureatów konkursów – praca Rzecznika Prasowego Szkoły:
  - w szkolnych gablotach,
  - w gazetce szkolnej,
  - w lokalnej prasie i telewizji kablowej,
  - na stronie internetowej szkoły.
- Prezentacja dorobku uczniowskiego na wystawach z okazji Święta Szkoły, podczas spotkań z rodzicami oraz przy innych okazjach.
- Informacja o osiągnięciach, wyjazdach, imprezach szkolnych na stronie internetowej szkoły.
- Występy laureatów konkursów i przeglądów na imprezach organizowanych przez lokalny samorząd.
- Współdziałanie w organizowaniu szkolnych i międzyszkolnych konkursów oraz zawodów sportowych.
- Podejmowanie prób publikacji prac uczniowskich.
- Typowanie wybitnych uczniów do nagród, stypendiów, indywidualnego toku nauczania.
- Dokumentowanie osiągnięć w „Złotej Księdze Laureatów”.
- Wybór najlepszego ucznia szkoły oraz sportowca szkoły.
- Prezentacja sukcesów sportowych uczniów w gablotach umieszczonych na korytarzu szkolnym - dyplomy, nagrody i puchary.
- Prezentacja uczniów wyróżnionych i osiągających wysokie wyniki w nauce w gablocie szkolnej.

Promocja nauczycieli:

- Publikowanie nazwisk nauczycieli- opiekunów obok nazwisk uczniów- laureatów w lokalnych mediach oraz na stronie internetowej szkoły.
- Pochwała dyrektora na Radzie Pedagogicznej.
- Wręczenie listu gratulacyjnego wobec uczniów, rodziców i innych nauczycieli.
- Podziękowanie dyrektora z wpisaniem do akt.
- Przyznanie przez dyrektora zwiększonego dodatku motywacyjnego.
- Wyróżnienie nagrodą dyrektora szkoły oraz nominowanie do nagród wyższych szczebli.

V. SPODZIEWANE EFEKTY

1. Uczniowie:
  - chętnie uczestniczą w zajęciach pozalekcyjnych oferowanych przez szkołę
  - rozwijają swoje uzdolnienia i zainteresowania
  - biorą udział w konkursach, przeglądach, olimpiadach, zawodach sportowych i osiągają sukcesy,
  - uzyskują bardzo dobre oceny w nauce z wybranych przedmiotów i świadectwa z wyróżnieniem.
2. Nauczyciele:
  - uwzględniają potrzeby uczniów zdolnych i ich zainteresowania
  - stosują odpowiednie i różnorodne formy pracy z uczniem zdolnym
  - wyzwalają w uczniach zdolnych inicjatywę , motywują do pracy twórczej
  - znają tajniki pracy z uczniem zdolnym.
3. Wzmocni się integracja środowiska lokalnego ze środowiskiem szkolnym.
4. Wzrośnie zaangażowanie rodziców w działalność szkoły.
5. Wzrośnie liczba sukcesów w konkursach szkolnych i międzyszkolnych.
6. Opracowane i stosowane narzędzia diagnozujące spełniają swoją rolę.
7. Podejmowane przez szkołę działania przynoszą oczekiwane efekty.

VI. EWALUACJA PROGRAMU

Kryteria ewaluacji:

1. Skuteczność zaplanowanych sposobów rozpoznawania u uczniów uzdolnień i zainteresowań.
2. Spełnianie warunków i procedur niezbędnych do wdrażania programu.
3. Efektywność zastosowanych w programie form pracy z uczniem zdolnym.
4. Wpływ promocji osiągnięć na motywację uczniów i opiekunów.
5. Wzrost współpracy z rodzicami i instytucjami lokalnymi.
6. Uczniowie biorący udział uczestniczą w konkursach i osiągają sukcesy.

Metody ewaluacji:

- obserwacja
- ankieta
- analiza dokumentów